

Udbytte efter Bruttoindtægten eller Nettoindtægten. Jeg troer ikke, at jeg tager fejl, naar jeg siger, at Ministeren har erkendt, at for Statskassens Vedkommende var Bruttoindtægten at foretrække, idet den giver en sikkrere Forhaabning for Staten til at indvinde nogle af sine ublagte Midler, hvormod han meente, at Nettoindtægten var fordeeligere med Hensyn til Personerne eller med Hensyn til de Forhaabninger, som Staten paa Personernes Vegne kan nære om, at Driftselskabet kunde formaaes til at lade Tog hyppigere bevæge sig paa Banen. Dersom de 2 Betingelser for Rentabiliteten af Banen laae for paa samme Maade, saa var det rigtigt, men de ligge for paa en ganske forskjellig Maade; dersom det hed i Lovudkastet, at Entreprenøren tog en forholdsvis ligestor Andeel med Bygherren, altsaa med Staten, af Overskuddet efter Nettoindtægten, saa vilde det være rigtigt, thi saa havde det en afgjort Interesse for Driftsherren at paasee, at ved den Bevægelse, der fandt Sted paa Banen, Nettoindtægten voksede, eftersom han ikke har nogen Forudberettigelse til Nettoindtægten, og paa en vis Maade heller ikke nogen Begrændsning, thi altsom den steg, voksede hans Andeel, men Forholdet er ikke ordnet saaledes; Forholdet er saaledes, at naar vi tage disse Banens Rentabilitet i Betragtning i det Hele, saa er der ikke megen Udsigt til at vinde Noget udover det, som er givet for Løbs til Driftsherren af Nettoindtægten; kommer Driftsentreprenøren til den Erkjendelse, at han ved de 2 Tog vinder sine 5 pCt., saa har han ingen Tilskyndelse til at vove noget Mere; Tilskyndelsen vilde idetmindste være meget ringe; han kan, hvor godt han beregner, ikke sige, hvad et 3die Tog vil koste, og hvad det vil give i Nettoindtægt; har han altsaa gjennem de 2 Tog naaet sine 5 pCt., saa har han ingen Interesse af at vove det Spil at sætte en Bevægelse mere i Gang; hvad derimod Bruttooverskuddet angaaer, liden han ikke noget Tab derved; det er et Forsøg, som han kan gøre, Forsøget gaaer paa fælles Regning, saa at saalænge Driftscontracten staaer bygget paa det nuværende System med en saa høj Præmie for Driftselskabet, som her er forudsat for Løbs af Alt, hvad Staten kan

vinde, saa er det uden Tvivl det mindst Gunstige; — under alle Omstændigheder, af hvor stor Interesse det end kunde være at sætte flere Tog end de ordinære i Bevægelse, saa bør det ikke skee for Personernes Behageligheds Skyld; vilde man gjøre det af den Grund, saa vilde deres Paatrængenhed blive altfor stor, og Staten derved for deres Skyld komme til at sætte sine egne Interesser tilside. Hvor meget vi end vilde lægge Vægt paa de Personer, som der ere tilstede for at befordre, hvor høit vi end skue Betydningen af disse Rjóstæder op, saa maa vi dog huske paa, at der kun er meget saa Personer at befordre, og jeg troer derfor, at en Uddeling af Nettoindtægten paa den Maade, som er foreslaaet i den Forudseend, at man skulde kunne tjene disse saa Personer endnu bedre end ved det, som kan forlanges af Bruttoindtægten som det Mindste ved Contractens Afslutning, thi Noget maag der dog forlanges, er aldeles uhelbigt for Statskassen; det vilde være at sætte Regjeringen i den alleruheldigste Stilling. Vi have jo allerede ved den sjællandske Jernbane seet, hvor paatrængende man har været for at afstvinge Jernbaneselskabet Forandringer, der skulde være til Fordeel for Personer, hvilket jo dog altid bliver paa Statskassens Regning, og naar Statskassen først bringer saa store Offre, som der her forlanges, med saa ringe Forhaabninger, saa forekommer det mig, at den første Betragtning, der burde gjøres gjældende, netop burde være den ogsaa at skaffe Statskassen nogen Sikkerhed for dens ublagte Penge for derved tillige at opfordre den til i Fremtiden at turde vove et lignende Spil. Jeg kan saaledes, efter hvad den ærede Minister har sagt, ikke see Andet, end at han i sine Betragtninger har overseet Betydningen af disse 5 pCt. af Nettoindtægten, forud givne til Driftsherren. Kan dette forandres, kan der indtræde en gunstigere Deling, saa skulde begge Maader enten at beregne af Nettoindtægten eller Bruttoindtægten ligge for mig omtrent eensartet, men den Deling, som her er foreslaaet, er saa ugunstig, at man ikke bør gjøre Noget for den. Den ærede Minister har meget rigtigt sagt, at i Almindelighed er Persontransporten den vigtigere og Godstransporten den ringere; det er